

Alleen maar een fiets

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Kees de Jong

Alleen maar een fiets

Wielrennen als lifestyle

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 4161 8

© 2018 Kees de Jong

Omslagontwerp © Roald Triebels, Amsterdam

Illustraties binnenwerk © iStock/

Thinkstock by Getty Images

Foto auteur © Ruud Pos

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Inhoud

Voorwoord	9
Materiaal bepaalt de berijder	13
De randonneur	20
Merken maken de man	26
RIH	28
Materiaalpech	34
De bikefitter	37
Van ambachtsman tot megabeurs	44
Bike MOTION Benelux	46
Fietsen	49
Hipsterkleding	55
De kledingwinkel	59
Hongerklop	63
De soigneur	67
Seks, drugs en rock-'n-roll	77
De epogebruiker	79

Op je smoel	84
Leven na de koers	87
Egmond-Pier-Egmond	90
De fietsende journalist	92
Wedstrijden	99
De baanwielrenner	105
De benen van Sir Chris Hoy	112
De levensgenieter	114
Gravel	122
De alleskunner	124
De hoogmis	128
Mister roundabout attack	131
De commentator	136
In het hoofd van de wielrenner	141
De Nederlandse Colombiaan	144
Het digitale tijdperk	149
Strava	157
Strava-junkie	160
De liefde voor de app	165
Zwift	167
Esthetiek	173
What's up cycling fanatics?	177
In het wild	182
De fotograaf	186
Wind, regen, sneeuw en zon	191
De wielersite	195

Wielerliteratuur	199
De liefhebber	202
Tot slot	209
Dankwoord	213

Voorwoord

Er is al zoveel over de mooiste sport ter wereld geschreven, wat valt daar nog aan toe te voegen? Al die boeken, artikelen en blogs hebben bovendien iets gemeen: ze maken de sport voelbaar. Je herkent dingen omdat je zelf fietst, of omdat je de wereld bekijkt vanuit het perspectief van een profwielrenner. De romantiek van deze sport is belangrijk en maakt wielrennen ook zo populair. Wat ik miste in de enorme hoeveelheid wielersliteratuur, was een boek over de huidige wielercultuur. Over mannen die zichzelf serieuzer nemen dan profs. Over mannen die meer geld spenderen aan een fiets dan aan een auto. Over mannen die opeens een hipsterbaard laten staan. Over mannen die pochen met hun Strava-data. Over mannen die een mening hebben over de strakheid van hun broekjes en de lengte van hun beenhaar. Over mannen die opeens de onbedwingbare behoefte voelen een peperduur koffiezetapparaat te kopen – want ook dat hoort bij de huidige wielercultuur.

Dit boek is bedoeld voor mannen die ‘iets’ met hun fiets

hebben – een relatie, een verstandhouding. Maar waar komt die liefde voor de fiets eigenlijk vandaan? En op welke manier deel je die met andere mannen, die – minstens – net zo bezeten zijn van hun eigen fiets als jij van de jouwe? Soms vraag ik me af of ik het zelf niet ook wat te serieus neem allemaal. Iedereen die fietst bekijkt zichzelf weleens in een winkelruit tijdens een ritje. Hoe zit ik op de fiets? Wat straal ik uit? Zit alle kleding goed? Het gaat eigenlijk nergens over, want de rest van de wereld maakt het weinig uit.

Binnen de fietswereld zijn er talloze aftakkingen (zoals cyclocrossen, BMX'en, mountainbiken en tijdrijden) en allerlei soorten mensen die de sport beoefenen of beleven vanaf de zijlijn. Van journalisten tot profs en van analisten tot recreanten. Al die verschillende wielerswerelden wil ik in dit boek in kaart brengen. Hoe mensen denken en naar dingen kijken is niet alleen interessant, het kan ook tot inspiratie of andere invalshoeken leiden. Als toeschouwer heb ik de ervaring dat de wielersport benaderbaar is en dat elke fietser graag zijn verhalen deelt. Dat doe ik zelf ook. Iedereen die ik vroeg of ik eens mocht langskomen, was meteen enthousiast.

Ik kreeg een inkijkje in de wereld van de randonneur, keek achter de schermen bij een grote onlinefietskledingwinkel en sprak met de countrymanager van het bekendste hipsterkledingmerk. Jim van den Berg vertelde gepassioneerd over het beroep *bikefitter* en over hoe hij Thomas Dekker bij diens werelduurrecordpoging begeleidde. Met die laatste had ik een lunch in zijn favoriete fietscafé, waarbij we honderduit praatten over de koers en alles daaromheen.

Laurens ten Dam gaf me een lesje 'genieten van het leven' op een terras met een biertje, terwijl Dion Beukeboom me nog bezweet van een training meenam in zijn discipline: baanwielrennen. Mijn eigen fietsgedrag reflecteerde ik aan dat van anderen, samen met Maarten Ducrot, Bram Bakker en Karsten Kroon. En Jasper Verkuijl legde uit hoe hij zijn werk als piloot combineert met wedstrijden rijden bij de elite. En daar vlogt hij nog over ook.

In mijn bescheiden fietscarrière moet ik het vooral hebben van mooie, of aparte dingen die ik onderweg meemaak. Valpartijen, overstekende dieren, bijzondere natuur en verborgen plekjes, om maar wat te noemen. En waarom goede kleding, voeding en een fiets die bij je past zo belangrijk zijn voor het uitoefenen van je hobby.

Alleen maar een fiets is een lange waaierit, waarbij al dat moois voorbijkomt. Ik hou je uit de wind!

Materiaal bepaalt
de berijder

Op ieder potje past een dekseltje, en bij elke fietser past een fiets. Theoretisch gezien zou je een fiets in eerste instantie moeten kiezen op grond van de eisen die je stelt: ga je koersen of een beetje voor de lol rijden en zijn je ritten kort of lang? Heb je een goed gevoel op de fiets tijdens een proefritje of juist helemaal niet? In de praktijk kies je op het oog én met je portemonnee in gedachten. Vooral als je net begint met rijden en de kennis van merken en soorten frames nog ontbreekt, laat je je misschien snel inpakken door uiterlijk schoon of een verkoper. Niks mis mee, want je moet ergens beginnen.

De combinatie fiets en berijder is niet altijd een gelukkig huwelijk. Een speciale gravelbike aanschaffen omdat je twee keer per jaar een grindstrookje meepakt, of een extreem aerodynamisch model kiezen terwijl je niet diep kan zitten vanwege rugklachten, zijn keuzes die je liever niet wil maken. De meeste wielrenners hebben na een paar jaar rondrijden wel een mening ontwikkeld over hun fiets. Je

hebt vast wel een buurman of andere zelfverklearde kenner in je omgeving die je om raad kan vragen. Door tijdens het fietsen goed om me heen te kijken, heb ik een beeld gevormd van de materialen en berijders. Dit is wat me is overkomen:

De meeste mensen gaan voor aluminium of carbon. Puristen, randonneurs en mensen die van oude fietsen houden kiezen eerder voor staal. Mensen die voor comfort en duurzaamheid kiezen rijden op titanium. En dan heb je voor de geitenwollensokkentypes nog racefietsen met een bamboeframe. Al ben ik die, jammer genoeg, nog niet tegengekomen in het wild.

Frames van staal werden jarenlang gebruikt in de fietswereld. Zowel voor gewone fietsen als racemonsters. Dit materiaal heeft veel voordelen. Zo gaat het lang mee, zoals mijn veertig jaar oude Raleigh bewijst, en is het comfortabel, doordat staal trillingen goed opvangt. Klinkerwegen, slecht onderhouden fietspaden, gaten in de weg, alles wat je op een gemiddeld ritje in Nederland tegenkomt, voelt prettiger aan op een stalen frame dan welk ander materiaal dan ook. Een nadeel van staal is dat het slecht met oxidatie omgaat. Let maar eens op in een studentenstad of op een andere plek waar hipsters samenkomen: verrotte Koga's, Peugeot's en Gazelles, een oude RIH... Voor hen is een roestrandje als een jaarring misschien een gouden randje, de echte fietsliefhebber huult vanbinnen vanwege het verwaarlozen van zo'n oud beestje. Hoewel het nog pijnlijker is om te zien hoe ze een klassieker harteloos overspuiten met een goedkope verfspuitbus en tot fixie ombouwen.

Na staal deed aluminium zijn intrede. Dit materiaal heeft ten opzichte van zijn voorganger flink wat voordelen. In de eerste plaats het gewicht. Het verschil tussen een stalen frame en een aluminiumvariant kan al snel oplopen tot een kilo of meer. Stel je maar eens voor wat dit verschil voor de cyclocross betekende, waar zeker vroeger veel meer gelopen werd in wedstrijden dan nu. Een paar kilo minder gewicht op je schouder meezeulen rent een stuk makkelijker. Andere voordelen zijn het niet vatbaar zijn voor roest en een stijvere afwerking. Denk aan met meer gevoel een bocht aansnijden, zonder dat je het idee hebt dat je fiets onder je kont vandaan zwabbert. Aluminium is ook nog eens lekker betaalbaar. Tegenwoordig zijn daarom instapmodellen van de grote merken van aluminium. Het is het perfecte materiaal voor iemand die nog moet ontdekken of fietsen wel iets voor hem is zonder te diep in de buidel te tasten.

Mensen die al langer fietsen, of in één keer voor het betere werk willen kiezen, gaan voor carbon. Het is voor moderne fietsen het beste allroundmateriaal dat er te krijgen is en wel om verschillende redenen: het is sterk, duurzaam en licht. Daarnaast heb je in tegenstelling tot aluminium en staal geen last van lelijke lasnaden op je frame, het oog wil ook wat, en in praktische zin gaat er weinig energie verloren in het materiaal dankzij de stijfheid.

Racefietsen van titanium bestaan ook, maar die zie je maar weinig. Dat heeft vooral te maken met de hoge prijs en beperkte vrijheid in het design. Er zijn maar weinig modellen verkrijgbaar met een moderne uitstraling. Verder zijn er eigenlijk alleen maar voordelen. Licht materiaal dat stevig

is, niet roest en ook nog eens comfort biedt. Een titanium-frame mag wat kosten. Het zijn dan ook vaak kapitaalkrachtige pensionado's die voor deze variant kiezen.

Dat geldt ook voor bamboefietsen. Ik ken persoonlijk nog niemand met een bamboefiets. Jij waarschijnlijk ook niet. Toch vreemd, want bamboe zou schokbestendiger zijn dan staal en aluminium. Een ander groot pluspunt is de milieuvriendelijke manier van produceren. Voor de diversiteit in het straatbeeld zou het leuk zijn, maar er zal vast een reden bestaan voor het feit dat bamboe geen populaire keuze is.

'Daar heb je weer zo'n toerder', is een veelgehoorde uitspraak van profs, fanatieke wielrenners of amateurs. De meeste mensen op een racefiets vallen natuurlijk onder deze categorie. Van aluminiumstappers tot de duurste race-monsters van carbon, zolang je geen licentie hebt, ben je niet meer dan iemand die voor de lol op de fiets stapt. Door-deweeks na het werk nog een rondje knallen, trainen voor een toertocht, een goededoelentocht, met wat maatjes proberen het boek *Ventoux* na te spelen in de bergen, het zijn net als ik allemaal toeders. Het is gek genoeg ook de categorie die zichzelf het meest serieus van allemaal lijkt te nemen. Je herkent ze vooral aan hun kuddegedrag in het weekend. Hele pelotons met mannen in alle soorten en maten die even hun testosteron willen laten gieren.

Cyclo- en wedstrijdrijders, zelfs triatleten van niveau, zijn de jongens die écht kunnen rijden. Althans, in mijn beleving dan. Vaak gehuld in een pakje van de lokale wielclub die gesponsord wordt door bedrijven zoals 'Mannen van Staal Constructies' of 'Piets Pijpfitting'. Doorgaans

houden ze het bij een clubkoersje in de buurt, maar van een semiklassieker of cyclo zijn ze ook niet vies. Ze rijden op een fiets die net even professioneler oogt dan die van een toerder. Al maakt dat voor hun prestaties weinig uit. Twee keer aanzetten en ze kletsen je zonder pardon uit hun wiel.

De randonneur

De randonneur is iemand die pas warm begint te draaien na een kilometer of 200. Helse tochten als Parijs-Brest-Parijs (1200 km) en London-Edinburgh-London (1441 km) vormen de echte uitdagingen, waarbij alles eraan gelegen is om te genieten van de fietservaring. Dat is minder evident in een aerodynamische houding zoals je die bij baanwielrenners of wedstrijddrijders ziet. Niet zo gek dat veel randonneurs voor comfort kiezen met een stalen klassieker die voorzien is van duurzame onderdelen. Na 24 uur op de fiets wil je nog wel ontspannen rondrijden, voor zover dat mogelijk is. En met spatborden, tassen, schone kleren en lampen moeten deze fietsers dag en nacht van alle gemakken voorzien zijn tijdens hun ritten. Ivo Miesen is een van hen, een doorgewinterde bovendien. Om meer over zijn fietsleven te weten te komen, pak ik mijn Canyon voor een ritje naar Utrecht om hem te ontmoeten.

Ivo gaapt af en toe, zijn fiets is vies maar verder wijst niets erop dat hij de afgelopen dag en nacht bij elkaar 14 uur op de